

DE FISCUS ZAL RECHTVAARDIGER ZIJN VOOR DE BELASTINGPLICHTIGE EN HEM MINDER KOPZORGEN BEZORGEN

Voor Alain Zenner, de rechterhand van Didier Reynders op het Ministerie van Financiën, is er meer nodig dan een verandering van de arbeidscultuur bij de administratie van Financiën. Er moet een duidelijke ommekeer teweeg gebracht worden, een bocht van 180 graden. Het principe "ik twijfel, dus ik taxeer" moet opgeborgen worden. Een stand van zaken van hetgeen zich aan het realiseren is.

Een jaar geleden, in zijn "beleidsverklaring", promoveerde de Eerste Minister de fiscale vereenvoudiging tot één van de hoofdthema's van de Federale Regering en om dit ook te kunnen realiseren, werd Alain Zenner benoemd tot regeringscommissaris gevoegd bij de Minister van Financiën. Een jaar later maken Alain Zenner en zijn team een stand van zaken op.

Twee belangrijke sporen werden ontwikkeld. Het eerste spoor betreft het op punt stellen van nieuwe methodes inzake taxatie en controle.. Zij zullen minder kopzorgen met zich meebrengen en ook billijker zijn voor de belastingplichtige. Het tweede spoor betreft de elektronische BTW aangifte. Deze aangifte kan op dit ogenblik reeds gebruikt worden door de professionelen uit de sector.

"Mao waardig !"

Het probleem van de taxatie-agenten is het toegepaste evaluatiesysteem, zo verklaart Philippe Jacquij, de kabinetschef van Alain Zenner. Men werkt nog te zeer met "jachttabellen" die de taxatie-agenten ertoe aan zetten de belastingplichtigen en dan in het bijzonder de zelfstandigen te kwellen en dit op een wijze die niet meer redelijk is. Bovendien zijn deze "tabellen" sterk theoretisch vermits zij eer der rekening houden met de belastbare grondslag dan met de reëel geïnde belastingen ! Bovendien, zo vervolgt Philippe Jacquij, "zijn er tussen de taxatie ambtenaren nog veel cow boy's die hun eigen recht toepassen : "ingeval van twijfel wordt er ge

taxeerd!" Hetgeen bijvoor beeld het geval is van zodra er een interpretatieprobleem i.v.m. de fiscale wetgeving opduikt. "Ingeval van twijfel... wordt er getaxeerd" is een principe dat ik geleerd heb wanneer ik de lessen volgde om controleur van financiën te worden. Dit is wel degelijk Mao waardig en ik kan niet garanderen dat dit heden ten dage niet meer wordt aangeleerd."

Voor Alain Zenner is dit de reden waarom de fiscale administratie haar prioriteiten moet herbekijken teneinde zich bezig te houden met het essentiële. Zij moet zich bewust worden van de verhouding tussen de kostprijs van haar controles en het rendement ervan en de inspanning meten aan het concrete resultaat. Indien de belastingplichtige geen oplichter is, wat normaal gezien redelijk snel tot uiting komt, heeft het geen zin om tijd te investeren in een controle die uiteindelijk toch maar

herdefiniëren die de fiscale administratie in de uitoefening van haar functie moet eerbiedigen."

Gedaan met de vooroordelen en dan in het bijzonder deze tegenover de zelfstandigen

Voor Philippe Jacquij dient de fiscale controleur niet langer rond te lopen met een reeks vastgeroeste ideeën en vooroordelen door bv. de zelfstandige direct te beschouwen als een vijand. "Indien de belastingaangifte die wordt binnengebracht correct schijnt te zijn, is er geen enkele reden om deze opnieuw in twijfel te brengen. In elk geval verschaft de wet aan een aangifte die tijdig werd ingediend een vermoeden van geldigheid. Indien men de geldigheid van de aangifte in twijfel wenst te trekken, zal men dat moeten aantonen. Hiervoor bestaan een hele reeks procedures. Er zijn een aantal knipperlichten die de wet voorziet en die spijtig genoeg niet steeds gebruikt worden door de controleurs. Op het moment dat de fiscaliteit drastisch zal verlaagd worden, hoopt men te komen tot een toestand waar de controleur er niet automatisch van uit gaat dat de belastingplichtige een fraudeur is en, langs de kant de belastingplichtige de controleur niet langer beschouwd als een vijand die jacht maakt op hem. Het is dus een dubbele mentaliteit die moet veranderen. Volgens mij zal het nog een generatie duren alvorens men zover is."

De taxatie-ambtenaar zal zelf moeten instaan voor de gevolgen van zijn daden

In afwachting is het team van Alain Zenner niet blijven stilstaan. Ingevolge een circulaire van 26 maart 2001 is de taxatie-ambtenaar persoonlijk belast met het beheer van zijn dossier en met de verdediging in rechte van de geschillen die uit zijn rechtzettingen voortvloeien. De bedeling is dat de ambtenaren bewust worden van de gevolgen van hun beslissingen en dat er afstand wordt genomen van een taxatiecultuur die vaak weinig genuanceerd was. Deze beslissing

aanleiding zal kunnen geven tot de naheffing van minimale bedragen ?

Taxatie is geen goddelijke zending

"De taxatie, zo vervolgt Alain Zenner, is geen goddelijke zending, is geen ideaal dat alle middelen heiligt. De opdracht van de fiscus is niet kost wat kost te taxeren, maar bestaat er in de juiste belasting te heffen. Vandaar de noodzaak om de waarde te

werd bevestigd door een wetsontwerp dat door de Kamer werd aangenomen in juli van dit jaar en de Senaatscommissie "financiën" zal het ontwerp bespreken vanaf midden november.

Langs de andere kant dient de belastingplichtige op dezelfde manier en op volledig doorzichtige wijze behandeld te worden gedurende de volledige fiscale controle met inbegrip van de geschilfase. Een werkgroep werkt aan een wetsvoorstel die beide procedures tracht te harmoniseren waarbij zeker getracht wordt een zo groot mogelijke bescherming te geven aan de burgers; het wetsontwerp zal zo vlug als mogelijk ingediend worden bij het Parlement.

De ambtenaren verzetten zich

Zoals te voorzien was, zijn de taxatie-ambtenaren niet tevreden met dit voorstel. Enkele dagen geleden heeft het personeel van de belastingdiensten reeds gereageerd in een brief gericht aan de Minister van Financiën, Didier Reynders. Volgens hen gaat het om een schijnvertoning die enkel tot gevolg zal hebben dat ze zich gaan belachelijk maken ten overstaan van de rechtbanken en die zal uitmonden in een fiasco voor wat de betwiste taxaties betreft. Zij vinden ook dat dit een tijdverlies uitmaakt en dat zij niet gevormd zijn om te pleiten in plaats van de advocaten. Nochtans vraagt men aan de taxatie-ambtenaren niet van te pleiten, maar enkel maar hun betwiste rechtzettingen te rechtvaardigen en persoonlijk de verantwoordelijkheid te nemen voor hun handelingen. Alain Zenner reageert: "De ambtenaren zijn zoals alle andere burgers of werknemers in het algemeen. Het is niet gemakkelijk om vastgeroeste gebruiken te veranderen. En in plaats van de strohalm te zien in het oog van de buurman moet men beginnen met de heipaal te zien in zijn eigen oog. Maar dit belet niet dat het in elk geval nodig is om de mentaliteit te doen evalueren en te komen tot een moderne cultuur in het Ministerie van Financiën. In de gegeven context is dit een werk van lange adem."

Andere maatregelen ten voordele van de belastingplichtige

Ongeacht het betrokken aanslagjaar kan de belastingplichtige vanaf 1 april 2001 zich in geval van betwisting rechtstreeks tot de rechtbank wenden. De voorraad van hangende dossier die begin dit

jaar nog 100.000 bedroeg, is verminderd tot 60.000.

Vanaf oktober moeten alle administratieve documenten die bestemd zijn voor het publiek en die rechtstreeks betrekking hebben op de aanslag en de vestiging van de belasting, alle verhaalmogelijkheden vermelden die tegen de inhoud van deze documenten kunnen worden ondernomen.

Een nieuwe reeks van informatiebrochures Fiscus en Burger betreffende de rechten en plichten van de belastingplichtige werd klaargemaakt. De eerste drie bundels werden reeds gepubliceerd. Een vierde bundel, gewijd aan de rechten en plichten van de belastingplichtige in geval van fiscale controle zal beschikbaar zijn in de loop van de maand november.

Langs de andere kant werd de beslissing om iedere belastingverhoging te motiveren, bekrachtigd door het Arbitragehof in -een arrest van 18 april 2001. De nodige administratieve richtlijnen werden gegeven opdat alle belastingverhogingen zouden worden gemotiveerd. Deze richtlijnen zullen bekrachtigd worden via de nodige wetgeving en een wetsontwerp zal worden voorgelegd aan het Parlement voor het einde van dit jaar.

Een elektronische BTW-aangifte voor iedereen vanaf februari

Na een testfase van 6 maanden, georganiseerd door het Ministerie van Financiën in nauwe samenwerking met de bevrokken organisaties uit de privé-sector, is de elektronische BTW-aangifte in een operationele fase getreden. Van nu af aan kunnen alle beroepsbeoefenaars (boekhoudkantoren, fiduciaires,...) een globale BTW-aangifte indienen voor al hun cliënten. Het volstaat dat zij zich voorafgaandelijk inschrijven overeenkomstig de uitgewerkte procedure die men kan terugvinden op de website van het Ministerie van Financiën: www.minfin.fgov.be (menu elektronische aangifte). Vanaf 10 februari 2002 zal een gebruik van de elektronische BTW-aangifte uitgebreid worden tot alle B.T.W.-plichtigen. De

B.T.W.-aangifte van januari 2002 - de eerste die noodzakelijk in euro moet worden ingediend - zal verstuurd kunnen worden via Internet. Dit is mogelijk mits gebruik van de elektronische handtekening. Op eenvoudig verzoek en zonder bijkomende formaliteiten zal het aangifteformulier op een gebruiksvriendelijke manier op het scherm verschijnen in de vorm van een venster dat gelijkaardig is aan de "Windows" structuur. Het formulier kan ingevuld worden via gemakkelijke hulptools die tevens kunnen gebruikt worden voor de controle en de berekening. Dit vergemakkelijkt het werk en vermijdt administratieve vergissingen alsook de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen. In de loop van hetzelfde jaar zou de administratie tevens een gebruiksvriendelijke fiscale databank ter beschikking stellen van de belastingplichtige via het Internet. Deze bevat alle referenties die lier kunnen helpen om hun weg te vinden in het administratieve doolhof. Deze databank zal een doeltreffende zoekrobot bevatten alsook 500 "intelligente" formulieren die het meest worden gebruikt. Vervolgens, binnen een termijn van 2 jaar is de beurt aan de aangifte personenbelasting die vooraf ingevuld, zal worden verstuurd naar 80 van de belastingplichtigen.

Vincent Dudant